СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XL. Ч. 46. | Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 26 лютого 1932. | VOL. XL. | No. 46. | Jersey City, N. J., Friday, February 26, 1932. | THREE CENTS.

СТИМСОН ОБЖАЛОВУЄ ЯПОНІЮ В НЕДОДЕРЖУВАННЮ ДОГОВОРІВ

ВЗИВАЄ ІНШІ ДЕРЖАВИ НЕ ПРИЗНАТИ ЯПОНІЇ ПРАВ, ЯКІ ВОНА ЗДОБУЛА ВІД КИТАЮ СИЛОЮ. Каже, що Японія будує більше военних кораблів ніж повинна, не звертаючи уваги на умову заперестати розбудову фльоти на один рік. Ломлять собі голови над тим, що означає цей крок департаменту стейту: війну з Японією чи тільки бойкот?

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Стимсон вислав до сенатора Бори, як голови сенатського комітету для справ заграничних, листа, в якім зясовує погляди уряду на положення на Далекім Сході. Стимсон заявив, що на думку уряду Японія нарушила ріжні міжнародні договори, висилаючи військові частини до Китаю. Він звернув також увагу британському урядови на договір з 1922 р., яким і Велика Британія зобовязалася піддержувати супроти Китаю політику „вільних границь". А далі Стимсон підчеркує, що Японія нарушила своїм поведенням у Шанґгаю договір 9 держав і тепер Злучені Держави також не є обовязані придержуватися тих умов, які були між Японією і Злученими Державами.

При кінці Стимсон звернувся до держав світа, які розважуватимуть на Зборах Ліґи дня 3 березня ситуацію на Далекім Сході, щоби вони надали своїй опінії таку моральну силу, з якою Японія мусіла би числитися, звертаючи Китаєви ті права, яких вона його позбавила.

Кажуть, що Стимсон вислав цей лист в першу чергу з огляду на близьке засідання Ліґи Націй. В нім вказано на потребу морального натиску держав світа на Японію і потребу одної думки супроти цього, що діється на Далекім Сході.

Отсе письмо вислав Стимсон до Бори, як кажуть, ще й тому, що Японія приступила до будови 4 нових кружляків наймодернішого типу, яких ще не має ніяка держава.

З того всього заключають, що напруження між Японією і Злученими Державами зростає та що Злучені Держави будуть змушені взятися супроти Японії за гостріші міри, до яких зачисляють принаймні економічний бойкот Японії.

МАТИ МУНІЯ НА ВІЧУ В ОБОРОНІ СИНА.

НЮ ЙОРК. — Миссис Мейрі Муні, 84-літня старушка, відбула, не вважаючи на лікарську пересторогу, дорогу 3,000 миль довгу і прибула з Каліфорнії до Ню Йорку, щоби взяти участь у великім протестаційнім вічу, на якім домагалися негайного звільнення її сина, Томи Мунія, котрий сидить у вязниці від 1916 року.

Віче відбулося в Бронкс Колісею, а було на нім понад 12,000 осіб. Старушка не могла виголосити бесіди, бо не ставало їй сил. За неї говорив Мурин Б. Д. Аміс, секретар Ліґи боротьби за права Муринів. Він відчитав промову, в якій підчеркнено, що Муній невинний та що його засудили до вязниці тому, що він був воюючим робітничим провідником. Аміс закінчив тим, що коли робітництво не обєднається, то буде здавлене капіталістичною клясою.

Між дальшими бесідниками найбільшу сензацію викликав Корліс Лемонт, заступник професора фільософії в Колюмбійськім університеті, син відомого банкира Лемонта, спільника Морґана. Він заявив, що є радий, що може запротестувати проти держання в тюрмі невинної людини, як проти того огидного акту, котрий є ділом капіталізму, який треба знищити.

Таких протестуючих віч було в той день більше, а 500 осіб зобовязалися ще до бойкоту каліфорнійських товарів на так довго, поки ґовернор не звільнить Мунія.

ШЕРИФА ФАРЛІЯ УСУНЕНО.

ОЛБАНІ. — Ґовернор Рузвелт усунув з уряду шерифа нюйорського повіту, Томеса Фарлія, великого приятеля Джана Курія, лідера Тамані Гол. Звільнення наступило тому, що Фарлі не вичислився з грошей, які мав у банку, а які були більші ніж його урядові доходи.

В ОБОРОНІ ТИХ, ЩО СПЕКУЛЮЮТЬ НА ЗНИЖКУ.

ВАШИНГТОН. — Ричард Ґвитні, президент нюйорської біржі, заявив перед судейським комітетом конґресу, що всякі дотеперішні спроби в Німеччині чи в Америці, щоби зліквідувати біржеву ґру на знижку, доводили до замкнення бірж і цілковитого заколоту. Він твердив, що біржа є потрібна, бо вона є ринком збуту для ріжних інвесторів, а без ґри на знижку вона не може істнувати.

„АМЕРИКАНСЬКА БУТЛЕҐЕРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ".

ГАЛІФАКС (Нова Скотія). — Бутлеґери з Ню Йорку, Дітройту і Ню Інґленд відбули наради, які називають „американською бутлеґерською конференцією". Зїхалися самі найвищі „риби", а радили над знижкою цін на перепачковувані напитки. Сказали, що можна знизити ціну тільки на гірші сорти. Радили два дні.

МОЛОТОК ЯК ЗАЛІЗО.

Президент палати послів Ґарнер дістав у дарунку молоток, витесаний зі спеціяльного дерева, яке росте на пустарах Каліфорнії. Містер Вилієм, демократ, даруючи Ґарнерови молоток, заявив, що він дуже співчуває з тим, на чиїм чолі той молоток готов опинитись, але він певний, що в такім випадку буде це чоло — републиканця.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІЮ.

Двацять перша Українська Програма на радіо з черги, коштом і заходом Сурми, відбудеться в неділю, дня 28 лютого, в годині 8.30 рано. Стація WLBX. 1500 кс.

МАСОВІ АРЕШТИ НА УКРАЇНІ.

В Харкові, в Києві та в Одесі заарештовано коло 50 урядовців з совітських господарських організацій. Офіційно обвинувачують заарештованих в апровізаційних надужиттях. Згідно з комунікатом ГПУ лише в одному Харкові совітські урядовці сфальшували понад 5,000 апровізаційних карток, виписаних на особи, які давно повмирали, або були арештовані й вислані за межі України. Тимчасом серед населення ходять вперті чутки про те, що правдивими причинами останніх арештів були не надужиття, а викриття нової організації українських сепаратистів. ГПУ навмисно маскує правдиву причину, бо антимосковські настрої на Україні захопили собою не тільки село, але й робітництво, і навіть комуністичну партію.

В звязку з напруженою ситуацією на Україні скликання чергової сесії Центрального Виконавчого Комітету Совітської України було телеграфом з Москви відложене і скликане з запізненням.

Дуже характеристичне також те, що на відкриттю сесії не було голови ради Народніх Комісарів на Україні, Чубаря. Офіційно його відсутність пояснювано хворобою. Тимчасом правдивою причиною було загострення між Харковом і Москвою.

Перед скликанням сесії Центрального Виконавчого Комітету Совітської України переведено раптові зміни в складі Ради Народніх Комісарів України, а саме призначено пять заступників Народніх Комісарів — всі національности російської. Прізвища нових, призначених Москвою комісарів, такі: Іванов, Алексеев, Булат, Ряп і Фіялковський.

Майже одночасово переведено реорґанізацію комуністичної партії на Україні. Мета цієї реорґанізації: цілковите усунення комуністів української національности з керівничих посад у комуністичній партії большевиків України.

60-ЛІТНЯ ЖІНКА КИНУЛАСЯ В КЕРНИЦЮ.

У Чернівцях поповнила самогубство 60-літня Малка Горовіц у цей спосіб, що кинулася в керницю. Вона не мала з чого жити й тому покінчила з життям.

І ПИВО НЕ ПЕТЬСЯ...

Львівські бровари зредукували 50 проц. своїх робітників, це є понад 700 осіб. Незредуковані робітники заповідають протестаційний страйк.

АБСОЛЬВЕНТИ ГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ, ЗГОЛОСІТЬСЯ!

Управа Товариства Прихильників Української Господарської Академії просить всіх абсольвентів Української Господарської Академії подати свої адреси: Spolecnost pratel Ukrajinske Hospodarske Akademie, Praha — Dejvice, 1506.

САМООСВІТНИЙ КРУЖОК ДІТЕЙ.

В ужгородській „Свободі" читаємо такий допис:

Перебуваючи кілька днів у Бичкові, взяв я участь у самоосвітнім кружку дітей і в конференції родичів при народній школі в Бичкові, що відбулися 20. грудня м. р.

Вже сама програма сходин кружка, а потім його управа зацікавили мене і я нетерпеливо очікував початку сходин. Аж тут підноситься голос дитини, що сиділа за столом, яка відкриває сходини. Ця маленька дівоча постать це голова кружка, яка відкрила сходини короткою, але змістовою промовою. Потім діловод прочитав протокол з минулих сходин кружка, по чім слідували точки по програмі сходин. Деклямації дітей, танці, співи, ґімнастичні вправи і представлення вечерниць — це просто очарувало мене. У всьому цьому видно було велику працю учителів, якої плоди увінчалися гарним успіхом. Правда, що такий вислід праці в школі можна одержати тільки добрим педаґоґічним вихованням, яке в цій школі стоїть на першому місці. Тут не вживають підручників „товаріщества", які були видані для поширення хаосу і московсько-мадяронської політики, але підручників, писаних народньою і для дитини зрозумілою мовою. Тому і праця учителів не пропадає.

БОРОТЬБА ЗА ПИВО.

Заки десь в Европі пічнеться яканебудь завірюха між державами, то в провінції Онтеріо (Канада) вже заметушилися два ворожі собі табори й почали боротьбу межи собою. Вправді ця боротьба не кровава, та всетаки досить завзята. Проти себе виступили табор мокрих і сухих, тобто ті, що є за вільну продаж горячих напитків, і ті, що є проти неї. На основі онтерійського лікерного закона тамошні готелі мають право продавати пиво на склянки в пивних кімнатах, але тепер стараються вони дістати право на продаж пива, вина й інших горячих напитків у готелевих їдальнях при обіді чи вечері. Щобільше, броварники домагаються, щоби кожний склепар в Онтеріо мав право продавати пиво так, як у Квебеку. Проти того виступила сильна група прогібіціоністів, яка домагатиметься, щоби на лютневій сесії онтерійського парляменту заборонено продаж горячих напитків у провінції взагалі.

БІЙ З БАНДИТАМИ.

Біля Кракова в місточку Карневі три бандити у білий день напали на склеп Ґайснера. Почали стріляти до приявних власників і вбили Марію Яруховську, ранили Ґайснера й його 9-літню дочку. Ґайснер почав відстрілюватися і в бійці вбив двох бандитів — Юзефа Журека й Войцеха Мокса. Третій бандит, Станіслав Мокса, втік. Його поліція шукає.

ЛЕНІН ПРО ТРОЦЬКОГО.

Совітська преса оголосила невідомий досі власноручний лист Леніна про Троцького. В цьому листі, що його Ленін написав ще в 1911 р., обжаловує він Троцького, що цей піддержував взаємини з противниками большевиків. Ленін називає Троцького „Юдою". Троцький, на думку Леніна, затратив почуття встиду і зрадив пролетарську ідеольоґію.

ФРАНЦУСЬКИЙ УРЯД РАТУЄ КАСИНА.

Господарська криза причинилася до того, що доходи французьких касин дуже зменшилися, наслідком чого деякі славні касина заявили, що мусітимуть замкнути свої підприємства. Не вважаючи на знижку приходів, податки дуже високі. Щоби не допустити до упадку касин, уряд постановив обнизити на 25 відсотків податки.

НОВА РЕЛІҐІЙНА СЕКТА.

В румунськім місточку Вересті повстала нова екта, звана трясунами. Члени тої секції збираються на майдані під голим небом, лягають наґі на траву і трясуться мов навіжені, думаючи, що тим способом стрясають з себе гріхи. В часі того трясення кричать нелюдськими голосами. Провідник тої секти називає себе „патріярхом".

З ВОЛИНСЬКИХ ГАРАЗДІВ.

Рівенське старосто покарало Лідію Юцко грошевою карою в сумі 200 зол. (або 10 днів арешту) за це, що 11 березня 1931 р. урядила в льокалі „Читальні Союзу Українок" академію в честь Шевченка без дозволу влади. Засуджена відкликалася до рівенського суду, але суд її відклику не узгляднив. При цій нагоді слід зазначити, що це саме старосто укарало справника української кооперативи, Василя Синицького, карою 500 зол. за це, що в крамниці не було цінника товарів.

ҐІЛЬТАЙ.

В одному селі на Корсиці парох і вчитель жалувався на сина перед його матірю: Хлопець нестерпний, брутальний. Товариші лякаються його, як дідька. Сумніваюся, чи з нього будуть люди. А матір, поплакуючи, за скаргами пароха й собі говорила: Та він і дома не ліпший. Без приводу кидається на старшого брата й лає його й прозиває. Дуже часто брат і не встигне спитати, завіщо його бе, то він уже вдруге починає товкти. Зовсім не вчиться. А як удасться йому принести зі школи добру замітку, то гороїжиться, немовби не знать якого геройського діла доконав.

Цей ґільтай, що спричинював жалі в пароха, сльози в матері й брата, це був Наполеон Бонапарте.

СКІЛЬКИ ЗАРОБЛЯЮТЬ ТОРГОВЦІ ЛАХМІТТЯМ, А СКІЛЬКИ АРТИСТИ.

В Чехії торговці лахміттям, яких є 3,181 осіб, заробили до 1 січня ц. р. 44,120,000 ч. кор. А артисти-малярі, різбарі, музики, яких нараховується 852, заробили загальну квоту 11,035,000 ч. корон, себто: кожний торговець лахміттям заробив 13,877 кор., а кожний артист 12,852 корон.

ЧЕРГОВА ЛЯЦЬКА СУДОВА РОЗПРАВА НАД УКРАЇНЦЯМИ

ВНАСЛІДОК „ТИХОЇ ПАЦИФІКАЦІЇ" СУДЯТЬ БЕЗКОНЕЧНО УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ ЗА ВИГАДАНІ ПОЛІЦІЙНИМИ АҐЕНТАМИ ЗЛОЧИНИ

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Польський окупаційний суд засудив 8 лютого б. р. Івана Тадея Мітринґу, студента з Петрикова (біля Тернополя), на один і пів року вязничної кари за приналежність до Орґанізації Українських Націоналістів та за те, що в його ліжку знайшли револьвер. Як той револьвер попав до ліжка, підсудний не знає. Тому Кордубу, молочарського практиканта з Тернополя, увільнили від вини і кари, після кількох місяців сидження у вязниці.

В томуж суді 10 лютого розпочався ще один черговий політичний процес над українською молодю. Польський суд судить 8 Українців під замітом державної зради та за публичне насильство. Як звичайно, обвинувачення підсудних збудовані лише на свідченнях польських поліційних аґентів та платних провокаторів. На лаві обжалованих знаходяться парубки з села Шили, пов. Збараж, а саме: Василь Пастушенко — 20 літ, Зиновій Пузя — 18 літ, Володимир Кадлубицький — 21 літ, Іван Баґрій — 18 літ, Стефан Клим — 19 літ, Ілько Кравчук — 20 літ, Іван Гевка — 21 літ і Ярослав Порохняк — 19 літ.

Процес затягнеться кілька днів, бо суд викликав значне число свідків з числа поліційних аґентів, вивядовців та ріжних Поляків, „фаховців" в українських революційних справах.

БОЛЬШЕВИКИ ВБИЛИ 40 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Румунська погранична сторожа повідомляє з Оланешт, які лежать на березі Дністра, що большевицькі прикордонні чекісти застрілили на леді Дністра 40 селян, котрі старалися перебратись на румунський беріг. Румунська сторожа чула стрілянину в ночі, а пізніше довідалася, що 60 селян пустилися тікати з большевії по леді на бесарабський беріг Дністра.

Лише двацять утікачів дібралися до бесарабського берега. Частина з них поранена стрілами чекістів і їх приміщено в шпиталях. Селяни розповіли, що голод та страшна нужда примусили їх тікати з большевії, не зважаючи на страшну небезпеку.

УМЕР ПРОФЕСОР Д. БАГАЛІЙ.

ХАРКІВ (СССР). — Українська наука знову зазнала тяжкої втрати. Після короткої недуги помер член Всеукраїнської Академії Наук, професор харківського університету та визначний український історик, Дмитро Багалій. Покійний учений умер у віці 75 літ. Останніми часами він був директором науково-дослідчого інституту історії української культури та літературознавства.

З останніх його праць треба піднести двотомову працю: „Нарис історії України на соціяльно-економічному ґрунті", а далі „Нарис української історіоґрафії" (ця праця в кількох томах), „Матеріяли до біоґрафії В. Антоновича", „Автобіоґрафія" й т. д. Особливо багато академік Дмитро Багалій працював у царині дослідів над Слобідською Україною. Його перу належить кілька десятків більших праць та сотки ріжних нарисів і заміток з історії, культури, літератури, побуту українського народу й т. д.

В 1927 році Всеукраїнська Академія Наук вшанувала сімдесятьліття віку Д. Балагія виданням величезного „Ювилейного збірника на пошану Дмитра Івановича Багалія". Цей збірник, в якому взяли участь визначніші українські вчені, самий став великим вкладом в українську науку.

БОЯТЬСЯ НАПАДУ РОСІЇ НА ЯПОНІЮ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Чужинецькі дипльомати занепокоєні можливістю нападу радянської Росії на Японців у Манджурії. Такий напад цілком припускають можливим, коли Японія ще більше пришле свого війська до Шанґгаю й завяжеться тут з Китайцями так, що не зможе вирвати звідси своїх військ для Манджурії.

Не зважаючи на це Японія в північній Манджурії старається далі окуповувати нові райони та все більше захоплювати в свої руки Східно-Китайську залізницю, що наполовину належить большевикам. Довкола Шанґгаю покищо замітних змін нема й обі сторони готуються до дальших боїв. Японці й Китайці підвозять нові сили.

БОЙКОТ ЯПОНІЇ НЕ ВДАСТЬСЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Шведський уряд старається обєднати малі держави, членів Ліґи Націй, на те, щоби спільно домагатися проголошення Ліґою Націй бойкоту Японії. Та годі сподіватися успіху цієї акції, бо проти бойкоту рішучо заявляється Франція, Англія та їм прихильні малі держави.

Таксамо й Америка буде проти бойкоту Японії. Хоч Америка не є членом Ліґи Націй, всеж її опінія в цьому питанню буде мати рішаюче значіння.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА СТАРІСТЬ

Серед загального зацікавлення справами обезпечення від безробіття, перед крахами банків та вступними передвиборчими маневрами пройшов без загальної уваги заслугуючий на увагу проєкт про пенсію на старі літа (Конері Олд Ейдж Пеншен Бил), який уже був під обрадами сенатського комітету й тепер приходить під обради палати послів.

Як можна догадуватися з проєкту, він старається дати якусь допомогу на старість і знайти зараду на те суспільне лихо, що зветься незабезпеченою старістю. Ця проблема, відомо, істнувала й давніше. І давніше люди потребували й мусіли знайти собі якесь забезпечення на старі літа. Тільки що давніше в Америці не зверталися з цею справою до конгресу, себто до державних законодатних тіл. За свою старість мав дбати кождий самий, себто сам мав постаратися наскладати гроші, придбати маєток, знайти людей, які дали би йому забезпечення на останні роки життя, коли він не здужатиме дальше працювати. Серед загальної віри про постійність добробуту в Америці громадянство не дуже то дивилося за тим, що таке полишення чоловіка на себе самого звичайно кінчиться тим, що він на старість забезпечення не має. Допрева як загальна кріза дала навіть молодим людям відчути муки безробіття, звернено більшу увагу на тих, що лишаються без праці через свій вік. Громадянство признало своїм обовязком подумати й за тих людей.

Проблєма обезпечення на старість має в собі два питання. Наперед, коли старих людей лишити самих, то вони собі не дадуть ради зі своєю трудністю. Їх треба обняти одним пляном, одною організацією. Організація — це перше їх питання.

Друге, треба їм роздобути матеріяльні засоби на справу. Хоч воно є самозрозуміле, то всетаки деякі люди це забувають, так, немовби для роздобуття гроша вистарчала сама ухвала роздобути гроші. Коли закон має працювати як слід, то він мусить постановити, хто має поносити кошти обезпечення, хто й скільки й куди має заплатити. Це питання мусить бути вирішене кождим, хто хоче дати обезпечення; чи обезпечення дає приватна організація, чи держава.

Відповідно до проєкту, обезпечення на старість мало би бути не велике, бо мало би виносити всього не більше як 1 доляр на день для людей, що мають понад 65 літ життя й не мають інших засобів на удержання. Обезпечення видимо невистарчаюче. І кождий мусить дивитися за тим, щоби забезпечуватися приватно через відповідну організацію.

О. Сновида.

З ЖИВОГО МИНУЛОГО

(З приводу одної книжки).

„Червона Калина" випустила нову цікаву книжку — про бурливе й славне життя Орликова сина — Григора, хрещеника Мазепи в Батурині — а потім активного помічника батька Пилипа в його змаганнях за звільнення України від Москви і генерал-поручника Людвіка XV.

Життєпис читається як роман або як пригоди фільмового героя: втеча (8-літній хлопець) разом з Карлом XII, Мазепою і батьком зпід Полтави... Виховання в далекій Швеції, в армії „північного льва"... Участь в закулісовій боротьбі европейських дипльоматів в Константинополі, Парижі, Стокгольмі, Варшаві,... Безнастанне таємне вандрування (часто в перебранню, під чужим імям) з одного кінця Европи до другого, потім на Крим до хана, навіть на гетьманщину... Чума, небезпеки, тайні, підплачені Москвою вбийники, від яких чудом спасається, сальони Людвіка XV, його служба, участь у війні з великим Фридрихом і смерть від ран, ось короткий перебіг життя Григора Орлика, який, разом з батьком, присвятив його виключно справі визволення укоханої своєї вітчини. Читаєш це життя, і таке воно актуальне, таке близьке. Ніби нинішнє. Та сама байдужість загалу, та сама наївність громадської думки на Україні, що дала себе збаламутити цинічним обіцянкам Москви, те саме дезорганізування Москвою нашої еміграції, виловлення поодиноких членів або їх мордовання, заманювання до кого обітницями, щоби потім заслати на Сибір, нарешті — героїчна постава групи непрієднаних „мазепинців", які далеко бачили і твердо хотіли...

Є в книжці м. ін. виривки з діярія Пилипа Орлика, є меморандуми його сина. А з них видко, як геніяльно провидів він наперед на сто літ і більше, куди йде московська політика і чим грозить вона Европі, коли не обтяти їй крил коли не помогти заздалегідь повстати вільній Україні. Вже в 30-их роках, зараз по Петрі і ще скорше, писав Григор Орлик, що Москва не успокоїться, поки не забере Швеції Фінляндію. Потім — Крим; поки не розгромить всіх своїх сусідів і не накладе тяжкої лаби на цілі Балкани; що захопить Балтик і Чорне море, і аж тоді не буде могти Европа вже з нею нічого зробити...

Або, як дослівно писав гетьман Пилип: „Пресвітла Порта має інтерес, щоб її сусідом на цьому морі був дружній нарід, бо інакше Москва колись запанує над тим морем і тоді, зруйнувавши Кримську Державу, посунеться на морські володіння Порти, де знайде собі прихильних Греків. Все це твердяжу не з самих чистих міркувань, а на підставі певних фактів: чував я нераз від покійного гетьмана Мазепи, що небіжчик цар мав такі наміри". Писано в 1730 році!

Тоді старого гетьмана не слухали. Але чию і тепер звертає увагу стара Европа на експанзію большевиків?

Цікаві м. ін. в книзі і погляди автентичних гетьманців на ідею гетьманської влади. Варта їх приявняти до ідеї т. зв. дідичної монархії гетьманської, причепленої аж в наші часи до ідеї гетьманщини. Отже в одній інструкції Пилипа Орлика до сина стоїть: „Нарід козацький, як нарід вільний, не терпить дідичної влади, а все вільними голосами вибирає собі гетьмана"... А старий полковник Мирович, один з найактивніших Мазепинців, пише до того самого Гр. Орлика: "Пригадую тільки Вашій Милости, що за стародавніми правами Козацької Нації... вільна елекція гетьманів це хартія наших вольностей і без цієї елекції ніхто не може гетьманувати, хоч заслуги Ваші всім відомі"...

Не можна в короткій статті вичерпати змісту книжки: відсилаємо до неї цікавого читача. Навчить вона його — горячої любови до свого краю, до родини, до релігії, до пошани й до героїзму, які аж трискають з листків і слів Мазепинців, які навчать нас, що були може ще тяжчі часи на Україні, та всеж знаходилися люди, що не зневірювалися в її долі...

ЗМАГАННЯ ДО СОБОРНОСТИ

Нема людини здорової, чесної, не зіпсутої морально, яка не тішилась би успіхами боротьби за чесну й слушну справу. Навіть сама боротьба, хоч би й без успіхів, викликає в таких людей симпатичні настрої. Тому то не дивниця, що всюди, де лиш наш нарід знає про ту боротьбу, яку ведуть Українці під Польщею за свою **рідну школу**, він радіє тими живими обявами внутрішньої сили народу. Нема що й говорити: боротьба за **рідну школу**, це чисто ідейна боротьба, яка народови не дає бодай наразі ніякого матеріяльного зиску. Тому ця боротьба є боротьбою, так сказати би, вищого ступня. Занехання цієї боротьби чи невдачі навіть не зараз пімститься на народови, тільки в будучности.

Кажуть, що як Німеччина мала розпочати війну проти Франції, то німецький державний муж, Бісмарк, сказав, що до ведення війни треба трох річей, а саме: 1) грошей, 2) грошей, 3) грошей. Не обійдеться без грошей і боротьба за рідну школу.

Цю засаду розуміє вже наш нарід у високій мірі. Інакше не можна би й думати собі, щоби могло вдержатися таке коштовне підприємство, як „Рідна Школа". Таж то на цей рік потрібно 240 тисяч долярів! А скільки болючих занедбань пополнено через недостачу гроша! В сусідстві з Галичиною живе близько 4 міл. Українців, що прийшли під Польщу зпід давної Росії. Був план іти на Волинь, на Полісся, на Підляша, в страдальну Холмщину, і взяти там школу в руки. Створила „Рідна Школа" свою народню школу ім. Ол. Стороженка в Бересті на Підляшу, взяла в опіку 3 приватні українські гімназії (в Рівному, Кремянці й Луцьку). Але треба було до гімназій докладати. Відцілі лунав крик: кинути гімназії. „Рідна Школа" полишила їх їхній власній долі і сьогодні вони... жаль говорити. Для паралізування впливу „Рідної Школи" на Волині, створилося там на днях товариство „Українська(?!) Школа", яку взяли в руки поклонники й співробітники теперішньої урядової польської партії.

Головою став С. Скрипник, посол до варшавського сойму, що вступив до правительственного польського клюбу (ББ). До проводу товариства вибрані посли Є. Богуславський і М. Бура з того самого клюбу та ще кілька осіб, що беруть активну участь у політичній діяльности урядової партії. Правда, ціла Волинь не піде за їх покликами. Доказом цього хочби такі факти, як величаве ювилейне свято „Рідної Школи" в Луцьку, доказом цього заходи „Союзу Українок" у Ковлі коло зорганізування „коляди" для „Рідної Школи" у Львові. Але всеж таки наступає шкідливе розбиття через... недостачу грошей. Бо було би зовсім немудро старе валити, а творити нове. Треба старе відновити, відмолодити, скріпити, а нове розбудувати.

Якби так ще український нарід мав свобідне право збирати гроші на свою „Рідну Школу", то хто зна, чи при своїй нужді всетаки не зібрав би відповідної скількости. От з нагоди „коляди" кожний повіт зібрав коло 2,000 золотих. Село Сороки зібрало 14 кірців збіжа і 100 золотих. Це величанське зусилля, яке виявляється тепер масово. Але дарма. Н. пр. цього року дала найвища адміністраційна влада (воєвідства) дозвіл на те, щоби заколядовані дари віддати „Рідній Школі" (в нас треба на це дозволу!) Та, не знаючи на це, нижчі органи роблять, що самі хотять. У Балинцях ходили хлопці й дівчата колядувати зі збіркою лістою „Рідної Школи". Лісту підписав староста на доказ, що хлопцям вільно віддати зібрані гроші на „Рідну Школу". Але поліція всетаки відібрала від колядників лісту і заколядовані гроші. Сконфіскувала поліція збірку 16 зол. і в Раківчику коло Коломиї. В Михайлевичах коло Дрогобича загрозила поліція з Рихтич, що відбере гроші, якби хлопці поважилися колядувати на „Рідну Школу". Та це тільки приклади, які вказують чейже на дволичність адміністрації. Бо леда, чи нижчий орган поважились би касувати дозвіл своєї вищої влади, якби не мав на це права, а може й ...дозволу, чи навіть приказу.

Так з одного боку відбирається народови змогу вдержати свою конечну інституцію, а з другого боку недостача засобів мститься на народі вже таки в теперішности, мішаючи його пляни, що змагають до нищення неіснуючих кордонів, до частинного обєднання, цього вступного кроку до соборности.

Лев Ясінчук.

А. Баворський.

БОЖЕВІЛЬНИЙ

(Гумореска).

(10)

Коли вже розбив стільчик зпід мидниці і стіл; коли вже не було чим бити об двері, він розсміявся, бо аж тепер прийшло йому на думку, що міг би вискочити вікном. Воно було троха високо, бо то був високий партер над кухнею в сутеренах. Всеж таки, скочивши в сад, він ні ніг не поломив би собі, ні дуже потовкся би. Заки вискочить, загадав ще раз по доброму побалакати з огородником. Вікно відчинив і крикнув:

— Прошу вас, покличте кого зі служби. Скажіть, щоби відчинив двері і випустив мене з тої вязниці.

Огородник покрутив головою на знак, що цеї прислуги йому не зробить. Тоді Дибовецький став кричати:

— Служба! Ратунку!... Вуйку, ратунку!

Троха не сказився, коли побачив, що огородник зареготав. Обернувся, позбирав ноги від поломаного стола і став кидати на огородника, страшно кленучи. Огородник ще безпечніше зареготав, бо ті бомби до нього не долітали.

Коли Дибовецький вистріляв усю муніцію, вискочив на вікно. Огородник лише ждав на ту хвилю. Звернув кишку на гостя і він, поцілений водою, впав з вікна взад на підлогу. Схопився і знов приступив до вікна, та знов повалився на плечі. Зробилося йому страшно і смішно. Він дістав шибеничний гумор і подумав:

— Мудрий хлоп огородник! Вгадав, що мені потрібна вода. Він тільки неотесаний, бо має якусь чудну звичку подавати воду. Я ще не бачив, щоби в якім пансіоні подавали кому воду... просто в рот... ще й сикавкою!

Дибовецький встав, подивився на велику калабаню води і подумав:

— Той огородник гадає, що зробив мені варварського збитка. Я його здивую, бо подякую йому за те.

Приступив до вікна і усміхаючися, став рукою дякувати. Відскочив, бо огородник знов звернув на нього кишку. Калабаня на землі побільшалася. Також черепи зі збанка, що лежав на середині хати, наповнився водою.

— Досить, більше не треба! — Дибовецький крикнув сміючися. В тій хвили щось гримнуло тричі раз коло разу і Дибовецький неначе нагло осліп. Хвилю стояв остовпілий, гадаючи, що експльодувала якась бомба і він від її газу або від потрясення воздуха осліп. Аж по якімсь часі, побачивши перед собою три білі плямки, вгадав, що то очка віконниць. Доміркувався, що знадвору хтось позамикав віконниці, щоби він не втік.

Біль голови пригадав йому, що треба взяти порошок. Сів на земли і став мацати, щоби знайти череп з водою. На помацки приручкував до нього. З камізельки виймив порошок, насипав його на язик і попив водою. Довго в тій пітьмі рачкував сюди й туди, заки прирачкував до місця, де раньше стояв столик з мидницею. Там на земли лежав рушник. Знайшов його. Рачкував назад, щоби знайти калабаню. Знайшов її і замачав та викрутив рушник. Тепер встав і став шукати ліжка. Знайшов його. Ліжко не було залляте водою, було цілком сухе. Зате він цілий був мокрий. Так годі було лягти. Він цілий роздягся. Стягнув з себе й сорочку, бо вона також не мала сухої нитки. Розвісити, щоби висохло, не було де, бо він поломив крісла, поломив стіл. По хвили намислу знайшов се, що йому було потрібне. До вікон міг зайти без труду, бо ясні воронки у віконницях показували йому дорогу. На клямці одного вікна повісив сурдут, на клямці другого камізельку, на третій штани. Сорочку повісив на передній стіні ліжка. Голий вернувся під колдру, на чоло поклав мокрий рушник і сказав до себе:

— Покищо маю все, що мені треба. Тепер можу спокійно лежати, аж поки господарям не вернеться розум...

Коли віконниці замкнено, всі знов зібралися на веранді. Ірина була в подвійнім страху. Її затрівожив вибух скаженого кузина і вона вже зачинала потерпати, що її муж вибухне... не заздрістю, а жадобою пімсти. Вона не сумнівалася, що її лист вже в руках Юрка.

— Як би був вгадав, що то мій жарт, — думала — то був би зараз сказав мені, що його не здурю. Коли би увірив, що хтось справді до мене так писав, то як би не підозрівав мене, що я з ним годила, також забалакав би до мене про лист. Колиж він мовчить, то се знак, що не виключає моєї зради. Боже мій! Наробила я собі біди моєю глупотою! Він готов нагло вибухнути, так, що не допустить мене до слова і не дасть пояснити собі, що то був мій жарт...

Леся сиділа в куті веранди зі слезами в очах. Їй жаль було чоловіка, котрий так хвалив її красу. Хвалив щиро, бо що говорили його уста, те й показували його очи.

Надійшов гуменний, котрий стояв на підслухах під дверми божевільного.

— Щож він там робить? — спитав Гараєвич.

— А Бог його знає! — відповів гуменний. — Вже не казиться, притих.

— Може він розбив собі голову і лежить в калабани власної крови? — замітила Леся.

— Ні! він ходить, та цілком спокійно.

— Я піду послухати, — сказав Жилунович.

Прийшовши під двері сальону, Жилунович нахилився до дірки ключа.

— Тишина! — шепнув до гуменного. — Тепер ходить... Знов тихо... Знов ходить.

То було саме в хвили, коли Дибовецький розвішував свій мокрий одяг.

— Ліжко тріщить... Богу дякувати!

Жилунович вернувся на веранду і сказав, що божевільний ляг спати.

— Будемо мати довший час супокій. Так буває у божевільних після атаків шалу. Атака вичерпує його сили. Обезсилений лягає і спить поти, поки знов не прийде до свідомости. Заки він пробудиться, надіде лікар... Я вже чую голод. Давайте обід!

Обід подано на веранду. Мущини їли з великим апетитом. Ірина не могла їсти, бо непевність, які наслідки буде мати її лист, відібрала їй апетит. Леся не могла їсти, бо такий добрий чоловік — такий нещасливий.

— Обід для нього я казала сховати, — промовила Гараєвичева. — Як йому подати?

— Він спить, отже обід йому тепер непотрібний. Що зробити, як пробудиться? Зі служби ніхто не важиться подати йому, бо всі бояться його. Кажуть, що як він скажений, то міг би покусати їх. Також було би небезпечно відчиняти двері, щоби обід подати йому. Про се, щоби його сюди запросити, то й бесіди не може бути.

— А віндою не можна би? — спитала Леся.

— Правда! Я забула, що тут в дворі є вінда з кухні до салі, — сказала Гараєвичева.

— Вінда не поможе нам, — промовив муж. — Він мусів би знати, що є вінда. Мусів би знати, що вона за другими дверми. Також мусів би знати як їх відчинити. На добавок вінда не до ужитку, бо не має дна.

— То він умре з голоду! — Леся замітила плаксиво.

— Всім тим не журімся. Заки він встане і почує голод, тут вже буде лікар.

По кождім обіді ціле товариство звичайно лягало спати. Дехто на годинку, дехто лише на пів години. Нині сон не був нікому в голові. Жінки все ще були у великім страху, мущини гадали, що їх обовязком є пильнувати, щоби божевільний, може й скажений, не вихопився і не наробив якої біди. Розмова урвалася. Жінки пішли до хати, щоби бодай по сих зворушеннях троха спокійно полежати. Геометер і нотар пішли до своєї роботи. На веранді при чорній каві лишився тільки Гараєвич і його зять. Коли так попивали чорну каву, громадський післанець приніс з почти газети і лист, заадресований до Ірини. Гараєвич взяв лист в руку, глянув на адресу і сказав до зятя:

— Найдалі нині повинен би прийти лист, про котрий Володко говорив нам. Я гадав, що то від нього лист, та бачу, що то не його письмо на адресі.

— Я його письма не знаю, — додав Жилунович, глянувши на лист.

— Передайте моїй старшій доньці, бо то до неї сей лист, — Гараєвич сказав до післанця, не розпечатавши листа.

Післанець відійшов і по хвили вернувся. Передаючи Гараєвичеви назад того листа, та вже розпечатаного, сказав.

— Пані вже прочитали і казали ще й панови дати.

Коли післанець відійшов, Гараєвич виймив листа з коверти і прочитав. То Дибовецький кількома словами просив Ірину переказати батькови, що оголошується без запросин її батька накинутися йому на парудневого гостя.

Прочитавши листа, Гараєвич сказав голосно:

— Се не його письмо! Рішуче не його. Воно цілком правильне, сказатиб, каліграфічне.

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Звідомлення Злучених А.-У. Організацій.

1) Загальні збори.

Згідно з постановами статута та останніх зборів загальні збори Злучених А.-У. Організацій міста **Филаделфії** відбудуться **в неділю, дня 28 лютого ц. р.,** точно в годині 7 вечером, у домі Горожан при 847 Н. Френклин ст., зі слідуючим порядком нарад:

1) Звіт Управи за минулий рік праці;

2) Дискусія над звітами;

3) Звіт провірочної комісії та уділення абсолюторії уступаючій управі;

4) Вибір нової управи; внутрішня організація;

5) Праця на біжучий рік: участь в політичнім життю Филаделфії, Народні Доми і їх піддержка; членство в гуманітарних інституціях; національна пропаганда; справа музею; публичні виступи Українців в Филаделфії; Допомога краєви.

6) Внесення і запити.

Протягом першого року іструвания Злучених Організацій, в Филаделфії започатковано плянову народню роботу, яка увінчалася гарними успіхами. Управа несла на собі ввесь тягар праці і тому запрошує отсим представників всіх українських організацій на річні збори, де вони матимуть змогу почути точний звіт річної праці. На ці збори запрошуємо не тільки представників організацій членів Злучених Організацій, але і тих, котрі на будуче бажають стати до спільної громадської праці. Кожда організація має право вислати двох уповноважених делеґатів. Інші громадяни можуть бути присутні на зборах, коли цікавить їх праця і заходи нашої організації.

Теперішні невідрадні обставини у всіх державах вимагають навіть від великих державних народів скупчення сил, Ми є свідками, як у всіх державах ріжні політичні уґруповання стають до спільної праці, поборюють перешкоди і тим дають доказ свого політичного розуму, своєї державної відповідальности. Лиш у нас, в краю і на іміґрації, ще і досі повне розбиття. Спільна праця в Филаделфії за минулий рік навчила нас наглядно, що в єдности сила.

Хайже на зборах в дні 28 лютого не бракне ані одної організації, яка відказалась би від продовження вже зачатої праці для добра нашої громади і всього народу.

Управа Зл. А.-У. Орґанізацій міста Филаделфії.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

Горожанський Клюб при роботі.

Річні збори Ліґи Американських Горожан Українського роду відбулись 24 січня с. р., і на них вибрано новий уряд, до котрого ввійшли слідуючі урядники: Ол. Мерещщак, пред.; П. Крупа, заст.; М. Смеречняк, сек. фінансовий і рекордовий; Гр. Патинок, скарбник; В. Глива, заступник. До місцевого центрального комітету вибрано трох делеґатів, а то: Ол. Мерещака, П. Крупу і В. Гливу.

По виборі уряду пішла жива дискусія на політичну тему, в котрій забирали всі присутні голос. Порушено богато справ для добра нашого народу тут в Америці і в старім краю.

Візвано уряд, щоби взявся енерґійніше до праці ніж попереднього року і скликував збори точно що третої неділі в місяці в Ліберти Гол у 5-тій годині ввечер.

А що цього року мають відбутися важні вибори то вразі потреби можна скликувати збори хочби що неділі.

Всі члени клюбу повинні стати до праці і приєднати до клюбу всіх американських горожан українського походження та подбати, щоби всі голосували на місцеву лісту, згідно з рішенням зборів.

Уряд має віднестися до нашої молодіжи, головно цеї, яка гуртується в співацькім кружку при українській гр.-кат. церкві в Ансонії, щоби вона вступила до клюбу і брала участь в політичнім життю, з чого буде для неї самої як найбільша користь. Богато нашої молоді покінчило вищі школи. Дехто учителює, інші займають ріжні посади, але більша часть є без заняття, бо ми не маємо такої політичної сили, щоби своїми впливами виробити нашим дітям ті місця, які вони повинні займати. Тому саме треба нашій молоді горнутися для власного добра до горожанських клюбів, а тоді будуть з нею числитися.

Треба також притягнути наше жіноцтво до клюбу, бо воно до цього часу нічим не інтересується, хоч має свою орґанізацію: сестрицтво св. Олени.

В дальшій дискусії говорено про допомогу рідному краєви, а що в нас є Центральний Комітет Українських Орґанізацій, до котрого входять по 3 представники з кождої місцевої орґанізації, тому цю справу передано згаданому комітетови. Отсим просимо ще й тим разом усіх горожан, як і тих, котрі мають „перші папери", приступити до нашого клюбу, щоби спільною працею до чогось добитися та здобути нашій молоді посади в місцевій управі. Просимо інтересованих не забути, що збори наші будуть відбуватися кождої третої неділі в місяцеві, в годині 5-тій в Liberty Hall. — Хто би хотів, яких інформацій в справі набуття горожанських паперів, просимо зголоситись до уряду, або прийти на збори.

Ол. Мерещак, предс.

Господиня (до прошака): Якжеж це? Таж тамтого разу ви оповідали мені зовсім іншу історію ваших нещасть!

Прошак: Це правда, та тоді ви, пані, не хотіли мені повірити...

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

AN ANCIENT UKRAINIAN DANCE.

The ARKAN, demonstrated by boys from the Ukrainian National Home in Passaic, at recent entertainment in Y. M. C. A., Newark.

(The Newark Evening News).

Старинний український танець „Аркан" як його представляла ґрупа танцюристів з Українського Народного Дому в Пасейку, Ню Джерзі, на недавній виставі у Вай, Ем, Сі, Ей в Нюарку.

—o—

UKRAINIAN CLUB PLANS TRIBUTE TO WASHINGTON.

Bi-Centennial Will Be Observed at Church Service Tomorrow.

In response to a request by the local Washington bi-centennial committee that local churches mark the 200th anniversary of the birth of George Washington tomorrow, the Ukrainian-American Citizens club of this city will attend a special service jn St. Peter and St. Paul's church tomorrow morning.

The service at the church will start at 10:30 o'clock with Rev. John Schuchowsky, pastor, in charge. Members of the club and all other Ukrainian groups in the city have been asked to meet at the club rooms on Saratoga street at 10 o'clock, prepared to attend the church service.

Tomorrow afternoon at 2:30 o'clock a program in honor of Washington will be carried out in the clubrooms. A feature of this program will be the reading of Washington's biography. It is expected that Ukrainian club members from Troy and Watervliet will jooin with the Cohoes group in marking this celebration.

(Cohoes American, Cohoes, N. Y., Saturday Evening, February 20, 1932).

НОВІ КНИЖКИ.

ПУБЛІКАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТА У ВАРШАВІ.

„Сучасні проблеми економіки України", збірник, стор. II+170.

Перед нами лежить третій том праць Українського Наукового Інститута у Варшаві, присвячений сучасному економічному становищу України. В цьому першому випиcку Інститута на економічні теми вміщено статті: інж. Є. Ґловінського „Проблєми розрахункового білянсу України"; професора К. Мацієвича „Сільсько - господарська політика СССР у світлі аґрарної кризи" і В. Садовського „Пятилітка й народньо-господарські інтереси України".

Інж. Є. Ґловінський у своїй праці на основі большевицьких даних ядерно доказує, що Україна як була в царських часах кольонією Московщини, так лишилася вона такоюж кольонією й у часах большевиків. Як тоді Московщина використовувала безсоромно й безоглядно Україну, таксамо використовує її тепер. В статті подані дані про те, що як до війни в останні роки експорт України перевищував імпорт пересічно на 677.4 міліонів золотих рублів, таксамо й тепер експорт України перевищує імпорт майже на 100 міліонів золотих рублів. Цей спадок перевищення стався від того, що загальний експорт та імпорт радянщини зменшились, а також територія радянської України значно менша від території етноґрафічної України, що належала до Росії.

Коли до цього ще додати фінансову політику бувшої царської, а тепер комуністичної російської імперії, то нам стане ясно, якою корисною кольонією для Московщини є Україна й у який застрашаючий спосіб Москва визискує українське населення. Безпеоречно стаття інж. Ґловінського є надзвичайно цікава, хоч, можливо, ще далека від точного обрахунку, бо тепер надзвичайно важко добути точний цифровий матеріял, а большевицькій статистиці взагалі доводиться вірити лише до певної міри.

Проф. К. Мацієвич у своїй науковій статті подає дуже багатий у матеріяли стан хліборобства не лише на Україні, але й у порівнанню його зі світовим господарством. Автор фактами й цифрами виказує, що большевицькі способи змінити характер українського сільського господарства привели лише до руїни господарства й що населення України зрештою переборе всі трудноші й спроби большевиків запровадити на Україні неприродні для неї та для населення способи господарства, які розраховані виключно в інтересах експльоатації України Московщиною.

Відомий український економіст В. Садовський подав свою працю „Пятилітка й народньо-господарські інтереси України". В цій докладній праці автор переводить аналізу большевицьких плянів пятилітки на підставі большевицьких даних і стверджує, що по тим плянам України зовсім не трактується як окрему економічно - господарську єдність, а лише як один з районів загально-російської єдности. Багатим большевицьким цифровим матеріялом, документами та ріжними ухвалами й постановами В. Садовський доказує, що большевицький пятилітній плян розбудови промисловости щодо України виявляє такі тенденції:

„1. Вважається можливим сприяти розвиткови промисловости на Україні лише в тих її частинах, що територіяльно межують з РСФСР (Московщиною).

„2. Вважається можливим сприяти розвиткови лише тих галузей промисловости, в яких зацікавлені російські промислові райони, причому політика щодо цих галузей носить усі ознаки політики переходового періоду; сприяння переводиться в той спосіб, щоб воно могло бути зменшене до мінімума, чи цілком зліквідоване при відповідному скерherпленню відповідних промислових осередків у російських районах. Заходи до створення таких осередків переводиться з максимальною витратою енерґії та засобів.

„3. Вважається недоцільним створення на Україні нових виробництв і нових галузей продукції.

„4. Ціла система заходів, які намічає пятилітній господарський плян, має за мету зробити Україну ринком, який споживав би продукти російської промисловости та в той же час у найбільшій мірі визволив би російські райони від залежности від продуктів української промисловости".

Словом, комуністична пятилітка має своєю метою зробити Україну невіддільною від Московщини кольонією безоглядної експльоатації.

На закінчення цього збірника подано бібліоґрафію нових комуністичних видань в економічних справах України, а також огляд деяких цікавих праць.

ДИВНІ „РЕЦЕПТИ".

Доказом, як вкорінилися середньовічні забобони, можуть послужити „рецепти", яких ще й нині держиться населення горішньої Італії та вважає їх загальним ліком проти недуг. І так, проти соняшного удару ті „рецепти" кажуть таке робити: хорий хай сяде на соняшньому місці, а на голові хай держить склянку води. Як вода закипить, недуга минеться. Проти запалення легенів: чорну курку живцем покраяти на чотири части та ще теплі кроваві части мяса прикладати до болючого місця. Проти перестуди: взяти капустяну гусільницю, зашити її в мішочок і повісити хорому на шию. Та хорий не повинен знати, що там зашите. За 2—3 дні гусільниця згине, а хорий видужає. На звихнення ноги: ногу поставити на стільчик, із города викопати землі з якимнебудь зіллям і поставити це біля ноги. Як зілля зівяне, нога виздоровіє.

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ПРАЗІ.

Дня 18. грудня 1931 р. заснувалося „Т-во прихильників української пісні в Празі", якого метою є: плекати та пропагувати українську музику взагалі та українську пісню зокрема. Головним завданням цього Т-ва є відновлення капелі Ол. Кошиця. В склад управи цього Т-ва входять:

Голова: президент Чеської Академії Наук та мистецтва, д-р Й. Б. Ферстер. Містоголови: міністеріяльний радник проф. д-р Й. Бранбергер, голова Т-ва українських інженірів в Ч. С. Р. інж. А. Галька.

Члени управи: проф. Карлового університету д-р Зд. Неедлий, адвокат д-р Й. Левенбах, доцент Укр. Господ. Академії в Подебрадах О. Бочковський та Б. Самойлович.

Голова Ревізійної Комісії радник міністерства соціяльної опіки д-р прав В. Гофман

Члени: доцент Укр. Господ. Академії в Подебрадах д-р В. Королів-Старий, д-р медицини В. Наливайко.

Голова Культурної Комісії проф. державної консерваторії Яр. Кржічка.

Члени: проф. Карлового університету д-р О. Колесса, письменники: Л. Куба та д-р О. Олесь.

Голова Господарської Комісії: директор контрольного і статистичного відділу заводу Чесько-моравського — Кольбен інж. М. Трепет.

Члени: головний радник магістрату міста Праги інж О. Шоврек, директор чесько-словацької музичої Матиці В. Мікота та інж. П. Цісар.

Закликаємо широкі кола українського громадянства, щоби стали членами цього Т-ва, або добровільними вкладками підтримали його національно-культурне завдання.

Примітка: 1) член фундатор зложить одноразову вкладку найменше 500 кч. ($15);

2) дійсний — найменше 24 кч. річно (75 ц. амер.).

3) підпомагаючий — найменше 60 кч. річно (1 дол. 80 центів).

Управа Товариства Прихильників Української Пісні в Празі.

Адам був перший мущина, що не розумів жінки.

—o—

З большевицького гумору.

— Семене Семеничу, це не добре, щоби ви в гостині ховали ложечку в кишеню...

— Даруйте, Маріє Сергіївно, я забув, що я не в прилюдній їдальні.

ЗІ СПОРТУ.

ANOTHER VICTORY FOR UKRAINIANS.

Even the champions of New Jersey could not halt the winning streak of the fast-stepping Ukrainian A. C. By soundly trouncing the visitors 41 to 21, the locals annexed their eight consecutive victory. The Ukrainians will seek their ninth straight when they take on C. T. A. at the Ukrainian Hall tonight.

Ukrainian A. C.

	FdG.	FlG.	Ttl.
Holton, F.	3	0	6
P. Wyshywaniuk, F.	1	1	3
Sopinski, F.	1	0	2
Bartish, F.	3	1	7
Bringle, C.	3	0	6
Haschak, G.	3	0	6
Cobb, G.	3	0	6
Blahitka, G.	0	0	0
Dowbenko, G.	3	5	11
Totals	17	7	41

Perth Amboy A. C.

	FdG.	FlG.	Ttl.
J. Kosmyna, F.	0	2	2
Romanac, F.	4	3	11
Merker, C.	1	2	4
Kuree, G.	0	1	1
W. Bobick, G.	1	0	2
Waznee, G.	0	1	1
Totals	6	9	21

Referee—Ryan.

Timers—Mosher, Cummings.

Scores—Mosher, Demkin.

(Chester Times, Febr. 14, 1932).

UKRAINIANS DEFEAT ST. HEDWIG'S. 20-17.

A record crowd saw the St. Hedwig's Catholic Club take a double setback at the hands of the Ukrainian club. The Ukrainians won 20-17. The reserves won from the St. Hedwig's reserves, score 2-0. This game was won on a forfeit. There was only about 3 minutes to play when the referee called a foul on the Polish team. Evidently the decision did not agree with them for they most surprisingly walked off the floor.

The main game was fast and thrilling and was anybody's even to the closing minutes of play. The Ukrainians and Polish boys took turns in the lead. In the second quarter the Ukrainians outplayed their rivals and led by the score of 8 to 6.

In the third quarter St. Hedwig's stated a rally which gave them the lead; score 15 to 12. The Ukrainians came back strong in the last stanza and breezed past the visitors with ease.

Ukrainian A. C.

	FdG.	FlG.	Ttl.
Holton, F.	0	1	1
Sopinski, F.	1	2	4
Arata, F.	1	0	2
Harrison, C.	0	1	1
Cobb, G.	0	3	3
Dowbenko, G.	3	3	9
Totals	5	10	20

St. Hedwig's C. C.

	FdG.	FlG.	Ttl.
Howett, F.	0	0	0
Hazewski, F.	1	0	2
Kruez, F.	0	0	0
Skipski, C.	1	0	2
Moran, G.	0	2	2
Kazubal, G.	3	5	11
Totals	5	7	17

Referee—Ryan. Scors—J. Wolk and Lipp.

(Chester Times, Febr. 15, 1932).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КАТЕРИНА ПАЛЮХ пошукує свого брата, Івана Палюх, котрий перебував у Вилсон, Конн. В 1907 році виїхав звідси на Вести. Походить зі села Піскуровичі, повіт Ярослав, Галичина. Хтоби знав про нього, дістане нагороду, або він сам, нехай зголоситься на адресу: **Katherine Paliuch, 62 Barber St., Wilson, Conn.** 44-6

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (73)

Ближче й ближче наближалися до куща, за яким сидів Тарзан, один Араб та Абісинець, які завзято билися шаблями. Нарешті біля самого Тарзана Араб розтяв голову Абісинцеви й той звалився трупом біля ніг Тарзана. Тарзан бачив біля себе абісинського коня, з якого щойно злетів їздець. Це викликало в нього гадку покористатися цим конем. Не думаючи довго, Тарзан миттю скочив на коня, що вже готовий був тікати геть у поле.

Араб остовпів з несподіванки. Адже він щойно звалив свого ворога сильним ударом шаблі, а тут мов зпід землі виріс перед ним якийсь великан у звірячій шкірі. Отсей великан уже був на коні, тримаючи за плечима свій лук та стріли і, як видно, навіть не думав битися з Арабом. Опамятавшись трохи, Араб кинувся з шаблею на Тарзана, але вже було пізно. Тарзан зручно ухилився від удару й пігнав свого коня.

—o—

По дорозі він схопив у руки іншого Араба, стягнувши його з коня. Цим Арабом Тарзан прикривався мов щитом, щоб на нього не стріляли Араби. Нещасливий Араб крутився вюном у руках силача від болю та переляку. Вирвавшися з кола Арабів, Тарзан на повнім бігу коня кинув об землю Арабом і полетів стрілою в ліс у тому напрямі, де недавно зникли Вепер та Ахмет Зек. Він очевидно мав якийсь свій плян, прямуючи туди.

—o—

Абісинці боронилися вже недовго. Їхня відвага не вратувала їх від переважаючого числа ворогів. Частина полягла в бою, частина поранених утікла геть до ліса, а дехто таки вратувався. Серед тих, що вратувалися, знайшовся також Абдул Мурак та його кілька прибічників. Араби зібралися біля золота, що вже було викопане Абісинцями. Вони нічого не хотіли робити, чекаючи на Ахмета Зека.

—o—